

Beste lezer,

Bijgesloten treft u de opleidingsbrochure aan van de **Koningstheateracademie**, de eerste en enige Bachelor of Cabaret in Nederland.

“De Bachelor of Cabaret van de Koningstheateracademie (KTA) die onder verantwoordelijkheid van Avans+ te 's-Hertogenbosch wordt uitgevoerd, is uniek voor Nederland. Maar ook internationaal gezien is de opleiding zo typisch passend bij de Nederlandse cultuur dat die nergens gelijksoortigs wordt gegeven. De KTA levert ieder jaar cabaretiers af die hun weg vinden op de vele kleine en grote podia die Nederland rijk is. Beroepsbeoefenaars die betrokken zijn bij cabaret: impresariaten, directeuren van zalen en cabaretiers, voelen zich nauw betrokken bij deze opleiding die nog geen 50 studenten telt”

Uit: het paneladvies van de NVAO (Nederlands Vlaamse Accreditatie Organisatie, 30 mei 2012)

De Koningstheateracademie is een kleine, unieke opleiding in Nederland; deze vierjarige opleiding neemt per jaar 12 nieuwe studenten aan om de persoonlijke ontwikkeling met zorg te kunnen volgen. September 2017 is de academie opnieuw met succes (hbo) geaccrediteerd. Audities worden doorgaans gehouden in mei.

Wij komen graag, bij voldoende interesse, met enkele studenten spelen op locatie, om zo een duidelijke impressie te geven van de opleiding.

Met vriendelijke groet,

Koningstheateracademie, directeur
Anna UitdeHaag

Bijlagen:

- Infoblad Koningstheateracademie
- Informatie over accreditatie
- Het onderwijsprogramma

Infoblad Koningstheateracademie

Cabaret: Kunst of kunstje?

Cabaret is razend populair. Logisch. Theo Maassen, Hans Teeuwen, Najib Amhali, Jan Jaap van der Wal, Jochem Myjer, Ronald Goedemondt – het zijn snelle, gevatte jongens die immens populair zijn en daarbij goed geld verdienen. Goed voorbeeld doet goed volgen dus met hen voor ogen melden zich jaarlijks honderden nieuwe cabaretiers aan voor de verschillende cabaretfestivals. Ze dromen van roem en snel succes.

De Koningstheateracademie

Opent in 1999 haar deuren. Dit, omdat zij jaarlijks tientallen jongeren ziet die wel beschikken over voldoende talent en ambitie, maar die geen idee hebben van het vak van cabaretier. Ze zijn technisch niet geschoold en weten maar nauwelijks waar ze het over hebben. Voor alle jongeren met dat talent en die ambitie, maar met de discipline het vak van cabaretier te leren, is de Koningstheateracademie een perfecte leerschool. Het is als Academie voor Cabaret de enige opleiding in Nederland die zich zo specifiek en met zoveel succes bezighoudt met het ambacht van cabaretier.

Bachelor of Cabaret

De Koningstheateracademie leidt jong cabaretalent op tot een eigenheid en een ambachtelijkheid die het in staat stelt in te stromen en door te groeien in de professionele werksituatie van het theater. De opleiding volgt daarin het talent van de individuele student. Met festivalwinnaars als o.a. Nathalie Baartman, Pieter Derks, Jochen Otten, Katinka Polderman, Thijs van de Meeberg, Remy Evers en vele anderen mag de Koningstheateracademie zich dan ook de meest succesvolle privaat gefinancierde cabaretoppleidingen van het Nederlandse taalgebied noemen.

De opleiding

De Koningstheateracademie is een vierjarige voltijd bacheloropleiding voor getalenteerde theatermakers vanaf circa 18 jaar. Sinds 1999 groeide zij uit tot een zelfstandige organisatie met verbluffende resultaten.

Van de studenten die in de afgelopen jaren afstudeerden heeft het merendeel de overstap naar het professionele werkveld met succes kunnen maken.

Accreditatie

Onder verantwoordelijkheid en supervisie van Avans+ is het huidige opleidingsprogramma, in samenwerking met de Koningstheateracademie, geaccrediteerd volgens de NVAO (Nederlands Vlaams Accreditatie Organisatie) als Bachelor of Cabaret. De opleiding Bachelor of Cabaret wordt als reguliere opleiding erkend door het Ministerie van OCW en staat bijgeschreven in het CROHO-register. Dit betekent onder meer dat studenten in aanmerking komen voor een studiefinanciering en ov-jaarkaart. September 2017 is de academie opnieuw met succes (HBO) geaccrediteerd.

Studenten zien 50 tot 60 voorstellingen in het theater, krijgen nabesprekingen, gastlessen en workshops van hun collega's uit het vak, bouwen hun netwerk op en spelen zelf met enige regelmaat in het theater. Sinds seizoen 2012-2013 wordt door de academie een productiehuis ingericht. Via hier kunnen (oud-)studenten een kijkje nemen in de praktijk. Geen andere opleiding in Nederland staat daardoor zo dicht bij die praktijk van het theatervak als de Koningstheateracademie.

Inhoud van de opleiding

Het hoofdvak van de opleiding is het vak theateratelier: een werkplaats voor autonoom cabaretmateriaal.

Daarnaast zijn de kernvakken van de opleiding: acteren, schrijven en zang. Deze lessen worden ondersteund door een uitgebreide praktische en theoretische onderbouwing met vakken als: componeren, cultuurgeschiedenis, dans, gezongen repertoire, improvisatietechniek, mime, repertoirekennis, stem.

Studenten en docenten

De opleiding heeft nu ongeveer dertig studenten, verdeeld over vier leerjaren en zeventien docenten.

De docenten zijn allemaal werkzaam in het cabaret of in het kunstvakonderwijs. Onder hen vaste docenten, zoals Minou Bosua (actrice, cabaretière en regisseuse), Michiel Lieuwma (van o.a. de Snijtafel), Annelies Herfst (mimespeelster-regisseuse), Erik Vlasblom (componist, arrangeur en pianist – was onder andere werkzaam bij Toon Hermans en Robert Long), Dick Zijp (kleinkunstonderzoeker en recensent). Er zijn ook gastlessen, trainingen, workshops en masterclasses van gerenommeerde docenten-theatermakers. Zoals: Pieter Bouwman, Theo Maassen, Kommil Foo, Herman van Veen, Theo Nijland, Eric van Sauers, Bas Hoeflaak, Joost Spijkers, Jan-Jaap van der Wal en Youp van 't Hek.

Oud-studenten

Theatermakers die afgestudeerd zijn aan de Koningstheateracademie worden zonder uitzondering geprezen om hun eigenzinnigheid, originaliteit en diversiteit. De afgestudeerden vinden hun weg op de cabaretmarkt door een groot cabaretfestival te winnen, en uit te vliegen naar de verschillende Nederlandse podia, anderen werken met name als schrijver, muzikant, regisseur of docent. Ieder talent heeft zijn eigen route en de Koningstheateracademie wil dat graag begeleiden.

Producties

Het bijzondere aan de Koningstheateracademie is dat studenten al tijdens hun studie in de praktijk werkzaam zijn. De Academie heeft een eigen impresariaat en heeft gedurende de jaren een uitgebreid netwerk opgebouwd binnen de theaterwereld, de zakelijke markt en (semi-) overheidsinstellingen.

Het impresariaat, KTAProducties, bereidt studenten al tijdens hun studie voor op een hybride beroepspraktijk; al naar gelang hun talent worden studenten ingezet als schrijver, zanger, dagvoorzitter, conceptbedenker of conferencier.

Studenten worden zo tijdens hun studie al voorbereid op de zakelijke aspecten van het vak en krijgen de mogelijkheid om vanaf het tweede jaar een deel van het collegegeld terug te verdienen in deze hybride beroepspraktijk.

KTAProducties produceert en organiseert speciale projecten en voorstellingen van studenten en oud-studenten van de Koningstheateracademie. Daarnaast produceert ze ook grote producties in de private en publieke sector. Denk aan een talkshow bij Het Liliane Fonds, een congres bij DAF Trucks of een cabaretprogramma bij de Rabobank.

Ook organiseert en boekt KTAProducties ieder jaar een [Lammerentour](#) waarin gevorderde studenten en een aantal oud-studenten de kans krijgen om het vak onder de knie te krijgen op de plek waar het uiteindelijk om draait: het podium.

Fotografie (voor zover bekend): Jaap Reedijk, Monique Kooijmans, Saskia Kerkhoff, Martin Oudshoorn

Voor meer informatie:

www.koningstheateracademie.nl

of secretariaat@koningstheateracademie.nl

Praktische informatie

De opleiding

De Koningstheateracademie is een fulltime, privaat gefinancierde hbo-opleiding tot 'Bachelor of Cabaret'. Naast de voltijd hbo-variant biedt de Koningstheateracademie ook enkele deeltijd-varianten aan. Let op: alleen bij de voltijd hbo-variant kom je in aanmerking voor studiefinanciering en ov-jaarkaart.

De lesdagen:

- Voltijd hbo-opleiding: maandag t/m donderdag
- Deeltijd-opleiding: maandag t/m woensdag
- Playground for Professionals: dinsdag
- Playground Plus: vrijdag
- Voorbereidend jaar: donderdag en vrijdag
- Vooropleiding: vrijdag

De lestijden: 10.00 – 18.00 uur

Het lesgeld

- Voltijd hbo-opleiding: € 4.250,00
- Deeltijd-opleiding: € 3.250,00
- Playground for Professionals: € 2.249,00
- Playground Plus: € 2.600,00
- Voorbereidend jaar: € 2.600,00
- Vooropleiding: € 1.400,00

Extra kosten

Studiegerelateerde literaire kosten.

- Syllabussen +/- € 40,00
- Bij het lesgeld zijn een aantal theaterbezoeken inbegrepen. In andere gevallen streeft de Koningstheateracademie er altijd naar om een korting op de toegangsprijs aan te bieden

Ingangseis

- Voor de voltijd opleiding van de Koningstheateracademie beschik je over een havo-diploma, vwo-diploma of relevante mbo-diploma.
- Voor de vooropleiding ben je minimaal 16 jaar en studeer je havo of vwo.
- Voor het voorbereidend jaar ben je minimaal 18 jaar en beschik je over dezelfde relevante vooropleiding als bij de dagopleiding.

Meeloopdagen

Voor het studiejaar 2020-2021 vinden er geen meeloopdagen meer plaats, i.v.m. de richtlijnen vanuit het RIVM.

Accreditatie

De accreditatie gaven de Koningstheateracademie als Academie voor Cabaret de kans om met dezelfde zorg voor jong talent en liefde voor het vak de opleiding als instituut uit te werken tot de allereerste Bachelor of Cabaret, en tot voorloper van de hbo-school van de toekomst: een privaat gefinancierde opleiding die haar kennis en kunde omzet in een heldere onderneming om haar core business te kunnen uitvoeren; een opleiding die in samenwerking met het Koningstheater zijn expertise op het vakgebied bevraagt, toetst en bijstelt.

Een opleiding die daarmee een voorbeeldfunctie heeft voor al het jonge talent dat zich voorbereiden moet op de hybride beroepspraktijk van cabaretier.

De ontwikkeling van cursus naar hbo-bachelor of Cabaret

De Koningstheateracademie kwam in 1999 noodzakelijkerwijs voort uit het Koningstheater in 's-Hertogenbosch: een theater gespecialiseerd in cabaret en kleinkunst. Uit zorg om de vervlakking van de kunstvorm Cabaret en de snelle opkomst en neergang van jong talent. Hieruit volgt ook onze missie: jong cabarettalent het ambacht van de cabaretier zo bij te brengen dat ze kunnen overleven in het vak, kunnen bijdragen aan de ontwikkelingen en een nieuw en uniek element kunnen toevoegen aan het rijke palet van de beroepspraktijk.

Bestending van deze privaat gefinancierde opleiding, uniek in deze opzet, aanpak en het resultaat, vroeg om meer dan intuïtie. Met het inmiddels vaste team aan bevlogen docenten, het bestuur en het Koningstheater met zijn bespelers werd deze intuïtieve aanpak omgezet in een transparant curriculum. Het werkveld zorgde voor de ruggenspraak en de borging van het beroepsprofiel, de gemeente 's-Hertogenbosch voor een, naar onze wensen verbouwde prachtige leslocatie, en de provincie Noord-Brabant gaf ons twee jaar de financiële ruimte via de toptalent regeling om het curriculum uit te proberen en bij te schaven. In samenwerking met Avans+ werd dit curriculum aangeboden ter accreditatie en op 8 juli 2012 goedgekeurd; de allereerste Bachelor of Cabaret in Nederland was een feit. In september 2017 werd de academie opnieuw her-geaccrediteerd, en met een positief resultaat!

Meer gedetailleerde informatie over opleiding en curriculum vindt u op de site:
www.koningstheateracademie.nl

Het onderwijsprogramma

Uitgangspunt van de vierjarige Bacheloropleiding Cabaret is toe te werken naar de werkvorm(en) waarvan de (startbekwame) cabaretier zich in zijn carrière zal gaan bedienen:

- het maken van een cabaretvoorstelling: van thema en onderzoeksvraag naar samenstellen van artistiek team, vertaling in theatermateriaal, vormgeving en communicatie naar publiek en impresariaat/ theater/ media.
- het verkennen van de arbeidsmarkt om expertisevakgebied en beroepsvaardigheden als cabaretier in te zetten en te vermarkten.

Het vak Theateratelier

Het vak Theateratelier vormt de spil van de opleiding. In deze cabaretwerkplaats voor autonoom theaterwerk wordt vraaggericht onderwijs aangeboden. Studenten worden ondersteund in hun onderzoek, kritisch bevraagd op hun keuzes en gestimuleerd en geïnspireerd door ervaren regisseurs en theatermakers. Aanvankelijk worden studenten begeleid door twee vaste regisseurs die vakmatig de bodem leggen qua conceptueel denken en het bijbrengen van de technische vaardigheden om persoonlijk en maatschappelijk engagement om te zetten in cabaretmateriaal. De regisseurs worden voor de derdejaars gezocht in actieve theatermakers die aansluiten bij de fascinaties van de studenten. In het vierdejaar kiest de student (of het duo, trio of ensemble) zelf zijn eigen artistieke team van vormgever, tekstschrijver, regisseur etc.

Kernvakken: acteurstraining, schrijftraining, zangtraining.

De drie kernvakken zijn in eerste aanzet technische vakken waarin het (kennis) fundament gelegd wordt voor de toepasbaarheid ervan in het artistieke product. In de schrijftraining worden theorie lessen afgewisseld met het bekijken en analyseren van bestaand (lied)tekstmateriaal alvorens men zelf deze techniek gaat toepassen in schrijfoopdrachten. In de acteurstraining worden de fundamentele van acteren gelegd via de Meisneracteurstraining: Een acteurstraining die gebaseerd is op de principes van Stanislavsky. De fundamentele van reageren in het hier en nu, de verbeelde omstandigheden en de psycho-fysieke actie worden stapsgewijs ingeoeffend zowel klassikaal als in huiswerkopdrachten. De fundamentele van reageren in het hier en nu worden stapsgewijs ingeoeffend zowel klassikaal als in huiswerkopdrachten. Pas in het tweede jaar worden de technische vaardigheden toegepast op monoloog of dialoog. De zangtraining is een contentieus inoefenen van zangtechnische kwaliteiten als ademsteun, beltechniek, verankering van de stem in het lichaam. Inoefenen gebeurt zowel klassikaal als in huiswerkopdrachten en herhaling groeit naar toepasbaarheid in liedtekstinterpretatie.

Kennisvakken

De werkvormen die in de kennisvakken gehanteerd worden variëren van hoorcolleges, thematische klassikale discussies, opdracht tot het schrijven van essays, conferences en columns tot het analyseren van bestaande voorstellingen, het schrijven van recensies op basis van dramaturgische uitgangspunten en het vormgeven van dramaturgische concepten in theatertrailers. De kennisvakken reiken de student via de gekozen werkvormen de mogelijkheden aan voor zelfreflectie en oefenen de onderzoeksvaardigheden.

Ondersteunende praktijkvakken: mime, bewegingstheater, logopedie, scene studie, improvisatietechniek

Ook deze vakken zijn gebaseerd op de techniek per discipline die moet worden ingeoeffend. In klassikale of individuele lessen worden binnen strikte technische kaders van o.a. vormgeving van het lichaam in de ruimte, gebruik van herhaling, statusoefeningen, analyse van vorm naar beweging etc. de leerlingen gestimuleerd binnen de kaders de techniek eigen te maken. In compositieopdrachten en scene - opbouw oefeningen komen aangeleerde technieken samen. De techniek is basis voor het reproducerend vermogen van de student.

De projecten

De projecten nemen binnen het curriculum van de KTA een hele bijzondere plaats in. Zoals boven aangegeven vormen zij samen met de beroepspraktijk van het maken en spelen van voorstellingen de spil van hun professionele bestaan. Speciaal daartoe heeft de KTA een impresariaat ingericht waar per jaar

ongeveer honderd voorstellingen worden verkocht. Afhankelijk van hun expertise en het niveau daarvan worden studenten, soms al vanaf hun eerste jaar ingezet om te participeren in projecten voor theaters, congressen, symposia, festivals etc.

Per opdracht die bij het impresariaat binnen komt wordt een team aan schrijvers, componisten, zangers en spelers bijeengezocht uit alle jaren –afhankelijk van de opdracht. Ook alumni worden na hun studie nog actief betrokken bij opdrachten. Met de opdrachtgever(s), de opleidingsdirecteur en het artistieke team van studenten wordt verkend wat de opdracht inhoudt en wat er precies wordt verwacht (vorm, tijds kader, stijlfiguren). Daarna wordt er in het artistieke team samen met de opleidingsdirecteur een brainstormsessie gehouden waarin de artistieke mogelijkheden op vorm en inhoud worden onderzocht, de taken worden verdeeld en het werk wordt verdeeld. Een eerste opzet wordt voorgelegd aan de opdrachtgever en bij goedkeuring uitgewerkt in vorm, inhoud, tijdsplanning en technische gegevens.

Daarnaast werkt het impresariaat ook daadwerkelijk als impresariaat in de Lammerentoer; een toer langs de kleine theaters van Nederland voor de derde- en vierdejaars waarin zij hun materiaal kunnen uitproberen en kunnen aanscherpen. En waarbij zij hun theatrale communicatie kunnen uitoefenen. Misschien niet overbodig om toe te voegen dat studenten van de Academie vanaf hun tweede jaar zakelijk georganiseerd moeten zijn om ook te kunnen werken (betaald) voor het impresariaat. De vorm waarin zij zijn georganiseerd is afhankelijk per student maar is altijd fiscaal correct. De zakelijke training die zij gedurende de vier leerjaren krijgen waarbij zij in het vierde jaar hun ondernemingsplan uitproberen is daarbij onontbeerlijk.

In het vierde jaar zijn het vak theateratelier, de projecten en het ondernemingsplan uitgegroeid tot een (onderwijs)situatie die de beroepspraktijk dicht nadert.

Toelatingsprocedure

De student is toelaatbaar tot de KTA als hij beschikt over een havo/vwo diploma of een mbo (niveau 4). De opleiding hanteert een ondergrens in leeftijd (vanaf 18 jaar) maar ook een bovengrens (maximaal 25 jaar) om de cohesie van de groep te bevorderen. Ook hier kan in uitzonderlijke gevallen van worden afgeweken. De opleiding wil haar onderwijs zo goed mogelijk laten aansluiten bij instapkenmerken en kwalificaties van de instromers. Zij hanteert hiervoor de volgende uitgangspunten:

- door adequate voorlichting aan toekomstige studenten een realistisch beeld geven van het programma;
- door adequate voorlichting aan aspirant-studenten te geven over de intakeprocedure en selectiecriteria;
- inspelen op verschillen in instroom door rekening te houden met deficiënties en erkenning verworven competenties.

Opstapprogramma

Voorafgaand aan ieder nieuw studiejaar verzorgt de opleiding een opstapprogramma, waaraan aspirant-studenten kunnen deelnemen. In dit programma kan de student tijdens workshops en trainingen een beter zicht krijgen op zijn (vermeende) persoonlijke talent en zijn reeds verworven competenties. Het programma wordt verzorgd door docenten van de opleiding. Doel van het opstapprogramma is in het bijzonder om studenten zicht te geven op de inrichting van het toelatingsonderzoek en op de criteria die in het toelatingsonderzoek gehanteerd worden. Tevens dragen zij ertoe bij aspiranten te ondersteunen bij het maken van een realistische zelfanalyse. Daarnaast is het opstapprogramma bedoeld om geïnteresseerden (met talent) te laten werken aan een basisniveau, om zodoende de kansen voor toelating te vergroten.

Audities

De aanmelding gebeurt via het inschrijfformulier. Daarop wordt een uitgebreide motivatie voor aanmelding voor de KTA aangegeven. Ook wordt een CV bijgevoegd waarop onder andere vooropleidingen en eerdere theaterscholing zijn vermeld. De student wordt vervolgens uitgenodigd voor de eerste auditieronde. Voor deze eerste ronde wordt een bestaand Nederlandstalig lied voorbereid en wordt er een solovoortelling

(zeven minuten) getoond, bestaande uit eigen gezongen en/of gesproken repertoire. Tijdens deze dag wordt er tevens nader uitleg geven over de opleiding, de opbouw van het curriculum en de opleidingskwalificaties. Ook wordt er met de kandidaat gesproken over zijn motivatie. Op grond van deze eerste auditieronde wordt een selectie gemaakt voor een tweede auditieronde. Deze neemt twee dagen in beslag. Tijdens deze dagen wordt met verschillende docenten gewerkt aan spelimprovisatie, zang en stemtest en fysieke improvisaties.

De studenten tonen op het einde van de laatste dag een bestaand Nederlandstalig cabaretlied en een bestaande cabaretttekst. Bij dit laatste onderdeel zijn alle docenten aanwezig. Op basis van de tweede ronde wordt uiteindelijk vastgesteld wie tot de opleiding is toegelaten.

De toelatingscommissie, bestaande uit meerdere docenten van de opleiding, selecteert op basis van:

1. De aanwezigheid van artistieke aanleg: creativiteit, authenticiteit, verbeelding, fantasie, sensibiteit.
2. De technische mogelijkheden van stem en lichaam: flexibiliteit, coördinatie, articulatie, gehoor.
3. De motivatie, leerhouding en flexibiliteit, intelligentie, vermogen tot samenwerken, omgaan met kritiek, opdrachten begrijpen.
4. De ontwikkeling van een eigen mens- en maatschappijbeeld.

Als er sprake is van een negatief oordeel, onderbouwt de toelatingscommissie haar besluit op basis van bovengenoemde criteria. De kandidaat wordt vervolgens van deze argumentatie op de hoogte gesteld.

KONINGS THEATER ACADEMIE